

ประวัติวันคริสต์มาสของประเทศไอซ์แลนด์ (History of Christmas in Iceland)

ชาวไอซ์แลนด์มีการฉลองเทศกาลคริสต์มาสรวมทั้งสิ้น 13 วัน โดยจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม และจะสิ้นสุดลงในวันที่ 6 มกราคม ซึ่งเป็นวันที่จะทำการปลดเครื่องตกแต่งคริสต์มาสลงจากบริเวณท้องถนนและที่พักอาศัย

ชาวไอซ์แลนด์จะเริ่มทำการฉลองเทศกาลคริสต์มาสในเย็นของวันที่ 24 ธันวาคม ประเพณีดังกล่าวนี้ ได้พัฒนามาจากประเพณีของศาสนาคาทอลิกที่เก่าแก่ ที่ซึ่งประชาชนจะไม่นอนในคืนก่อนที่จะมีงานฉลองใหญ่ที่เป็นวันหยุดของโบสถ์ เพราะมีความเชื่อกันว่า วันใหม่นั้นจะเริ่มต้นในเวลา 6 โมงเย็น ดังนั้นจึงเป็นประเพณีสืบทอดที่ปฏิบัติกันมาของชาวไอซ์แลนด์ในการไปโบสถ์ และหลังจากนั้นการฉลองเทศกาลก็จะเริ่มขึ้นที่บ้านของแต่ละคน

การตกแต่งและการเตรียมเพื่อเทศกาลคริสต์มาส (Christmas Decorations and Preparations)

ชาวไอซ์แลนด์ทุกคน จะเอาใจใส่ต่อการตกแต่งในเทศกาลคริสต์มาสอย่างมาก และสิ่งตกแต่งที่นับเป็นสิ่งที่จำเป็นมากที่สุด ที่ทุกคนในประเทศไอซ์แลนด์จะต้องทำการตกแต่งได้แก่ ต้นคริสต์มาส โดยจะตกแต่งต้นคริสต์มาสด้วยไฟหลากสี, มาลัยพู่, และเครื่องตกแต่งอื่นๆ เป็นต้น

สิ่งที่นับว่าเป็นเรื่องธรรมดาของการตกแต่งคริสต์มาสได้แก่ ไฟที่เป็นสัญลักษณ์ของการจัด ซึ่งที่ประเทศไอซ์แลนด์จะมีไฟนี้อยู่สองประเภท ซึ่งทั้งสองชนิดนี้ ก็ได้รับความนิยมเท่าเทียมกัน ประเภทแรกนั้นประดับด้วยใบต้นสนสด, เครื่องตกแต่งและมีเทียนสีเล่ม ซึ่งเทียนแต่ละเล่มจะใช้จุดในแต่ละวันอาทิตย์ ประเภทที่สองจะโคมเทียนเจ็ดเล่ม โดยโคมเทียนจะมีลักษณะที่ลดหลั่นกันรูปปิรามิด ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะใช้แบบระบบไฟฟ้า ซึ่งได้รับความนิยมอย่างยิ่ง ในบางบ้านจะมีมากกว่าหนึ่งโคม โคมไฟประเภทนี้จะติดตั้งไว้ที่บริเวณหน้าต่าง และจะเริ่มจุดในวันอาทิตย์แรก จนถึงวันที่ 6 มกราคม

พิธีฉลองการเสวยกระยาหารครั้งสุดท้ายของพระเยซู (Þorláksmessa)

วัน Þorláksmessa เป็นวันก่อนวันคริสต์มาส หรือวันที่ 23 ธันวาคมนั่นเอง โดยทั่วไปแล้ว จะเป็นวันจับจ่ายสินค้ากันอย่างมโหฬารของประเทศไอซ์แลนด์ โดยบุคคลต่างๆจะเข้าร้านโน้นออกร้านนี้แข่งกับเวลาในการจับจ่ายด้วยความอลหม่าน เพื่อซื้อของขวัญชิ้นสุดท้ายให้ทันเวลา

อาหารในวันนั้น นิยมรับประทานปลากระเบนดองเค็ม ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นวันสุดท้ายก่อนถึงวันคริสต์มาสที่จะต้องอดอาหาร และทุกคนไม่ควรรับประทานอาหาร ปลากระเบนที่นำมาดองเค็มจนดูเหมือนกับว่าเกือบจะเสีย จะมีลักษณะคล้ายกับปลาจลาม เพราะปลากระเบนมีโปรตีนชนิดหนึ่งจะมีอันตรายหากรับประทานสด จึงต้องผ่านกรรมวิธีการดองก่อน โดยจะรับประทานกับมันฝรั่งต้มสุก ประเพณีการรับประทานปลากระเบนดองเค็มในวันที่ 23 ธันวาคมนี้ ก็ยังได้รับความนิยมอยู่อย่างมาก ปลากระเบนดองเค็มนี้จะมีกลิ่นที่ฉุนจัดเหมือนกับกลิ่นแอมโมเนีย ซึ่งเกิดจากการดองและกำลังจะเสีย

เน้นในความสำเร็จของเด็กๆก่อน (Children Come First)

ในวันหยุดเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับศาสนานั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันอีสเตอร์และวันคริสต์มาส นับเป็นเทศกาลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในสังคมของประเทศไอซ์แลนด์ดังเช่นประเทศอื่นๆ เทศกาลคริสต์มาสของประเทศไอซ์แลนด์ จะเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ตัวอย่างเช่น ในโอกาสนี้จะไม่มีการดื่มแอลกอฮอล์แต่อย่างใด ครอบครัวจะฉลองเทศกาลร่วมกัน รับประทานอาหารประจำเทศกาลร่วมกัน จะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ดีที่สุดและใช้เวลาอยู่ร่วมกัน จะร่วมฉลองเทศกาลนี้ร่วมกันมากกว่าเทศกาลอื่นๆ ชาวไอซ์แลนด์ที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ ก็จะเดินทางกลับบ้านเกิดเพื่อมาร่วมฉลองเทศกาลกับครอบครัวของตน เด็กๆจะมีวันหยุดเรียนเป็นเวลา 2 อาทิตย์ในช่วงเทศกาลคริสต์มาส ตามโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา จะมีการจัดเทศกาลคริสต์มาสที่โรงเรียนก่อนวันคริสต์มาสซึ่งเรียกว่า "litlu jól" (คริสต์มาสน้อยๆ) ซึ่งในวันนี้เด็กๆจะต้องนำตุ๊กกี้และเครื่องดื่มมาที่โรงเรียน ตกแต่งห้องเรียนด้วยแสงเทียน ร้องเพลงคริสต์มาสและบางครั้งจะมีการเต้นรำรอบๆต้นคริสต์มาส

แมวคริสต์มาส (The 'Christmas Cat')

ตามขนบธรรมเนียมและความเชื่อของชาวไอซ์แลนด์รุ่นเก่าๆ มีความเชื่อว่าทุกคนจะต้องมีเสื้อผ้าใหม่สำหรับสวมใส่ในเทศกาลคริสต์มาส ผู้ใดที่ไม่มีชุดใหม่ก็จะตกอยู่ในอันตราย เพราะอาจจะถูกเจ้าแมวที่ร้ายกาจกินได้ ซึ่งเรียกว่า แมวคริสต์มาสที่เป็นแมวของนาง Grýla (ภรรยาที่บอบช้ำตาคลอส) ดังนั้นทุกคนจะต้องมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะไม่ให้ใครๆ ถูกจับโดยเจ้าแมวคริสต์มาส" ด้วยเหตุนี้ ทุกคนจึงต้องพยายามอย่างยิ่ง ที่จะให้สมาชิกในครอบครัวได้มีเสื้อผ้าใหม่ในการสวมใส่

ซานตาคลอส (The Yule Lads)

ชาวไอซ์แลนด์ไม่เชื่อว่า จะมีซานตาคลอสหรือ "Jólasveinn" เพียงหนึ่งเดียว แต่มีถึง 13 คน และซานตาคลอสของไอซ์แลนด์นี้ ไม่ได้มีอะไรเกี่ยวข้องกับซานตาคลอสที่เรารู้จักกันทั่วไปแต่อย่างใด เพราะพวกเขาสืบเชื้อสายมาจากยักษ์ และเมื่อก่อนนี้ทำให้เด็กๆกลัว และในปลายศตวรรษ พวกเขา ก็เปลี่ยนแปลงตัวเองให้มีความเป็นมิตรมากขึ้น

ชื่อของซานตาคลอสทั้งหมดนั้นได้แก่: Stekkjastaur (ซานตาคลอสขงไม้ที่พยายามจะดูดนมจากฝูงแกะในฟาร์ม), Giljagaur (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยฟองนมที่รีดจากแกะที่อยู่ในฟาร์ม), Stúfur (ซานตาคลอสตัวเตี้ยที่ชอบขโมยเสียบอาหารที่ไหม้ติดกันกระทะ), Þvörusleikir (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยเสียบข้าว), Pottasleikir (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยเสียบหม้อ), Askasleikir (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยเสียบขาม), Hurðaskellir (ซานตาคลอสที่ชอบกระแทกประตูเสียงดัง), Skyrgámur (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยสกี), Bjúgnakrækir (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยไส้กรอก), Gluggagægir (ซานตาคลอสที่ชอบแอบดูตามหน้าต่าง), Gáttapefur (ซานตาคลอสที่ชอบแแง้มประตูเพื่อสูดดมกลิ่น), Ketkrókur (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยเนื้อ) และ Kertasníkir (ซานตาคลอสที่ชอบขโมยเทียนไข) ท่านจะสามารถทราบปฏิกิริยาของซานตาคลอสได้ โดยสังเกตจากชื่อของพวกเขา ซึ่งซานตาคลอสเหล่านี้มีความร้ายกาจอย่างมาก และในปัจจุบันนี้ ก็ยังคงรักษาบุคลิกส่วนตัวอยู่ และอาศัยอยู่บนเขากับพ่อและแม่ ซึ่งแม่มีชื่อว่า Grýla และพ่อชื่อ Leppalúði

พวกเขาจะพยายามขโมยในสิ่งที่ตนเองชอบ เล่นเล่นที่อุบายกับบุคคลธรรมดา (ตามชื่อของพวกเขา) แต่ในปัจจุบันจะให้ของขวัญเล็กๆน้อยกับเด็กๆ

เด็กๆชาวไอซ์แลนด์จะวางรองเท้าที่ดีที่สุดไว้ที่ขอบหน้าต่างในห้องนอนของตน โดยจะเริ่มวางรองเท้าในคืนวันที่ 12 ธันวาคม (เด็กบางคนพยายามวางรองเท้าบูท เพราะคิดว่าอาจจะได้ของมากขึ้น แต่ซานตาคลอสก็ฉลาดพอ) อย่างไรก็ตาม เด็กๆก็จะได้ของขวัญชิ้นเล็กๆจากซานตาคลอสที่เดินทางเข้ามาในเมืองมาในแต่ละคืน แต่เด็กๆต้องระวัง ไม่ควรดื้อหรือเกรเพราะในคืนนั้น ซานตาคลอสอาจใส่มีดฝรั่งลงในรองเท้าแทนของขวัญก็ได้!

ซานตาคลอสมักจะมาปรากฏตัวในงานเต้นรำของเทศกาลคริสต์มาส ซึ่งจะเป็นจุดสนใจให้กับเด็กๆไอซ์แลนด์อย่างมาก เด็กๆก็จะพากันร้องรำทำเพลงไปรอบๆต้นคริสต์มาส (งานเต้นรำนี้ผู้ใหญ่ก็สามารถมาร่วมสนุกได้ด้วยเช่นกัน) สีสันอย่างหนึ่งของงานเต้นรำนี้ได้แก่ เมื่อมีซานตาคลอสมาร่วมฉลองทั้งเต้นรำและร้องเพลงร่วมกับเด็กๆ และก่อนที่ซานตาคลอสจะจากไป ก็จะทำการแจกถุงของขวัญเล็กๆให้กับเด็กๆทุกคน

หลังจากวันคริสต์มาส ซานตาคลอสก็จะพากันทยอยกลับขึ้นภูเขามาที่ละคน และคนสุดท้ายจะกลับไปในวันที่ 6 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของเทศกาลคริสต์มาส

คำคืนแห่งความเงียบ (A Silent Night)

เสียงระฆังของโบสถ์นิกายโปแตสแตนต์ลูเธอรัน ในเมืองเรยเคยวิกนี้ เพื่อเป็นการแจ้งให้ประชาชนทราบว่า ได้เปิดการให้บริการพิเศษทางศาสนา (ยกเว้นผู้ที่อยู่ในโบสถ์) ด้วยการหิบบิ้นความอบอุ่นให้พรสุขสันต์วันคริสต์มาส ซึ่งเป็นพิธีของการเริ่มต้นเทศกาล หลังจากนั้นจึงเป็นเวลาอาหารค่ำ คืนก่อนวันคริสต์มาส นั้น จะนับเป็นจุดประสงค์สำคัญที่สุดของเทศกาลในประเทศไอซ์แลนด์ และจะเริ่มรับประทานอาหารค่ำมือร่วมกัน ซึ่งจะเป็นอาหารที่มีความพิถีพิถันในการเตรียมและปรุงมากที่สุด หลังจากทุกคนอิมมน่าสราญแล้ว ก็จะไปนั่งพักในห้องนั่งเล่นสบายๆ และก็จะมีการเปิดของขวัญร่วมกัน

ในวันที่ 24 ธันวาคมหรือวันคริสต์มาสอีฟนี้ หน่วยงานเทศบาลทุกแห่งจะปิดทำการ รถโดยสาร, ร้านค้า, ร้านอาหารและสถานบรรเทิงต่างๆจะปิดการให้บริการ

วันส่งท้ายปีเก่าหรือวันสิ้นปี (New Year's Eve)

ในวันส่งท้ายปีเก่า นั้นนับเป็นคืนที่มีการจัดงานเลี้ยงที่ใหญ่ที่สุดในรอบปี สิ่งที่โดดเด่นที่สุดในคืนส่งท้ายปีเก่าของประเทศไอซ์แลนด์ได้แก่การจุดดอกไม้ไฟ ทุกคนจะต้องหาซื้อดอกไม้ไฟเพราะในคืนนี้มีการอนุญาตให้ทุกคน จุดดอกไม้ไฟได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย (ตามปกติการจุดดอกไม้ไฟจะต้องได้รับอนุญาตจากภาครัฐก่อน) และชาวไอซ์แลนด์จะต้องมั่นใจว่า จะต้องมีความสวยงามอลังการอย่างยิ่ง การจุดดอกไม้ไฟนี้จะดำเนินไปตลอดทั้งคืน และจะมากที่สุดคือตอนเที่ยงคืน เมื่อท้องฟ้าสว่างไสวไปด้วยดอกไม้ไฟ ทั้งรถดับเพลิงและเรือที่จอดเทียบท่าอยู่ที่บริเวณท่าเรือ ก็จะระดมบีบแตรหรือสังกระดิงอย่างพร้อมเพียงกัน เพื่อเป็นการต้อนรับวันปีใหม่

วันสุดท้ายของเทศกาลคริสต์มาส (*Brettándinn – Last Day of Christmas*)

ในวันที่ 6 มกราคม โดยทั่วไปจะเป็นวันที่สิบสามของการฉลองเทศกาล นับเป็นวันสุดท้ายของวันคริสต์มาส หรือในภาษาอังกฤษจะเรียกว่า "คืนที่สิบสอง" หรือ "พิธีฉลองการเสด็จมาของพระเยซู" ในวันนี้ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะกลับคืนเป็นปกติ; ทุกคนจะกลับไปปฏิบัติงานตามปกติ โรงเรียนเปิดเรียน ในตอนค่ำของวันนี้ ครอบครัวจะมารับประทานอาหารร่วมกัน หรืออาจจะทำการจุดดอกไม้ไฟ ถ้าหากว่ายังมีดอกไม้ไฟหลงเหลือมาจากวันส่งท้ายปีเก่า และอ่าลาเทศกาลคริสต์มาส เครื่องตกแต่งคริสต์มาสทั้งหมด ก็จะถูกปลดลงทันทีหลังจากวันที่ 6 ธันวาคม

คริสต์มาสของชาวไอซ์แลนด์ (*Christmas in Icelandic*)

ตัวอย่างคำวลีต่างๆในภาษาไอซ์แลนด์:

Christmas	Jól	คริสต์มาส
Merry Christmas	Gleðileg jól	สุขสันต์วันคริสต์มาส
Happy New Year	Gleðilegt ár	สุขสันต์วันปีใหม่
Advent	Aðventa	ไฟสัญญาณลักษณะของการจุด
Santa Claus/Yule Lad	Jólasveinn	ซานตาคลอส
Christmas Tree	Jólatré	ต้นคริสต์มาส
Christmas Present	Jólagjöf	ของขวัญคริสต์มาส
Christmas Card	Jólakort	บัตรอวยพรคริสต์มาส
Christmas Eve	Aðfangadagur	วันที่ 24 ธันวาคมคือวันคริสต์มาสอีฟ
Christmas Day	Jóladagur	วันที่ 25 ธันวาคมคือวันคริสต์มาส
December 26 th (Boxing Day)	Annar í jólum	วันรุ่งขึ้นจากวันคริสต์มาส
New Year's Eve	Gamlaárskvöld	วันส่งท้ายปีเก่าหรือวันสิ้นปี
New Year's Day	Nýársdagur	วันปีใหม่